SVOBODA
UKRAINIAN DAILY

СВОБОДА
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. XCIV. No. 229. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, DECEMBER 1, 1987 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 1-го ГРУДНЯ 1987 Ч. 229. РІК XCIV.

Пам'ятайте про Україну!

МИРЯНИ ЗВЕРНУЛИСЯ ДО ПРЕЗИДЕНТА І КОНҐРЕСУ

Філядельфія („Св. Софія"). — Три мирянські організації, Українське Патріярхальне Світове Об'єднання (УПСО), Українське Патріярхальне Товариство, ЗСА, і „Св. Софія" Релігійне Товариство Українців Католиків, виготовили напередодні зустрічі президента Роналда Регена з генеральним секретарем Михайлом Горбачовим спільну заяву у справі УКЦеркви в Україні. Цю двосторінкову заяву вислано до президента Регена і його заступника Джорджа Буша, як і кожному сенаторові та конгресменові, з окремим супровідним листом.

У заяві стверджено трьома окремими точками, що переслідування вірних в Україні дальше триває помимо т.зв. „гласности" і „перестройки". Згідно з недавніми свідченнями колишніх в'язнів сумління, чимало українців-католиків і інших християн ще й досі терплять у різних концтаборах і „психушках", а насильна русифікація української культури невпинно продовжується.

Представники всіх трьох організацій звертаються до президента Регена, віцепрезидента Буша і до членів Конґресу з проханням, щоб вони зробили тиск на Горбачова, щоб він полегшив долю Української Католицької Церкви в Україні. Конкретно, прохається американських державних мужів, щоб вони поставили Горбачову такі вимоги:

* шоб уряд СССР визнав леґальність УКЦ;
* щоб все сконфісковане добро УКЦ було привернене їй;
* щоб всі мученики, що їхню пам'ять знеславлено, наприклад, Слуга Божий Андрей Шептицький, були реабілітовані;
* щоб всі в'язні сумління в СССР були звільнені і щоб їхні кати були покарані;
* щоб всі українці-християни могли свобідно і без страху відсвяткувати 1000-річчя свого Християнства під час ювилейного 1988 року;
* шоб українці, які потребують медичної опіки, що її не можуть отримати у Совєтському Союзі, мали право виїхати на Захід у пошуках за цією опікою, і щоб всі роз'єднані родини мали можливість знову з'єднатися, згідно з Гельсінкськими угодами.

Ці вимоги представники українського мирянства спирають на параграфи ч. 50 і ч. 52 совєтської конституції.

Висилки заяви і супровідних листів виконано при помочі членів Українського Клюбу ЛяСаля університету і гуртка студентів Філії УКУ у Філядельфії.

В Ню Йорку помер М. Івасівка

Ню Йорк. — В суботу, 28-го листопада 1987 року тут помер несподівано на удар серця бл. п. Михайло Івасівка, колишній актор і адміністратор Українського Оперного Театру у Львові, а в З'єднаних Стейтах Америки імпресаріо українських театральних груп і мистецьких ансамблів, які завдяки його старанням могли виступати не тільки в Ню Йорку, але також в інших містах ЗСА. Він тісно співпрацював з Генрі Міхальським для спровадження в останньому часі двох великих мистецьких одиниць з Польщі — хору „Журавлі" і мистецької групи „Лемковина".

Бл. п. М. Івасівка народився 8-го листопада 1910 року в Дрогобичині в Західній Україні, вісім років жив в Арґентині, де також проявляв живу діяльність і був активним пластуном сеніором та кол. головою Осередку праці сеніорів в Арґентині і ЗСА.

Парастас буде правитись у вівторок, 1-го грудня ц.р., о год. 7:30 вечора в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку, при 129 Схід 7-ма вулиця. Похорон в середу, 2-го грудня, до церкви св. Юра в Ню Йорку а потім на український православний цвинтар св. Андрія Первозванного в Бавнд Бруку, Ню Джерзі.

Залишив в жалобі дружину Ольгу, синів Андрія з дружиною Ольгою, Романа, внука Олександра й дальшу родину в Україні і в ЗСА та велику українську громаду, з якою він тісно і активно співпрацював.

Замість квітів на могилу родина просить складати пожертви на АНЧЕЙН.

У Вашінґтоні відбудеться демонстрація в обороні національних і людських прав

Філядельфія (КОНЛПУ). — Філядельфійський Комітет Оборони Національних і Людських Прав України повідомляє, що велика демонстрація — протест, що мала відбутись 7-го грудня ц.р., о год. 1-ій по полудні під пам'ятником Т. Шевченкові, відбудеться в Ляфает парку напроти Білого Дому при Пенсильвенія авеню.

Демонстрація відбудеться в день, коли до Вашінґтону приїде Міхаіл Горбачов.

У програмі демонстрації виступлять запрошені законодавці та хор, який створено недавно при українському клюбі в Академії св. Василія Великого у Філядельфії. Метою демонстрації є наголосити, що хоч ніби то діє „гласность" і „перестройка" в Україні і в СССР взагалі, дальше переслідують і в'язнять українських дисидентів і вірних українських Церков, а русифікація української нації не зменшується. По закінченні програми буде похід до совєтської амбасади.

Філядельфійський комітет закликає всіх українців взяти участь в тій демонстрації. Комітет організує з Філядельфії автобуси, які виїдуть з-під Українського Освітньо-Культурного Центру о год. 9-ій рано в понеділок, 7-го грудня. Зголошення на автобуси приймає І. Юрчак до 5-го грудня. Число тел. (215) 424-1348.

„Чи тільки припущення вини?"

Джерзі Ситі, Н.Дж. — Під таким заголовком появилася в газеті „Арізона Ріпаблік" передова стаття, яка обговорює процес проти Івана Дем'янюка, якого утотожнюють із т.зв. Іваном Грозним.

У цій передовиці автор ставить твердження, що незалежно від того чи справді І. Дем'янюк є тим злочинним Іваном, чи ні, чесність вимагає щоб до закінчення процесу практикувати правило, яке зобов'язує так американські суди, як і ізраїльські, тобто, що оскарженого уважається невинним аж до часу рішення суду. Але, пише передова, перший „прокуратор" Дем'янюка Аллен Раєн засудив його у співпраці з СССР відразу коли відібрано йому американське громадянство і вислано до Ізраїля.

У статті сказано, що А. Раєн саме відвідає Арізону з початком нового року, виголосити на річній серії викладів жидівської федерації у Арізоні доповідь на тему: „Суд над Іваном Грозним".

Автор статті слушно стверджує, що А. Раєн хоча сам адвокат і професор Гарварду та повинен добре знати правдиві приписи, засуджує Дем'янюка вже тепер, не чекаючи на закінчення процесу. Тому опінія газети така, що передчасне ствердження вини Дем'янюка є невластиве, а пляновано доповідь на цю тему А. Раєна — соромом помимо того, що ніхто не бажає помилування винних, а лише чесної справедливости.

В Чикаго влаштовують „Різдво в Україні"

Чикаго, Ілл. (М.Ш.). — У неділю, 6-го грудня ц.р. о год. 3:30 по полудні, тут в Музею науки і промислу, при 57 Лейк Шор Драйв, відбудеться українська різдвяна програма „Різдво в Україні".

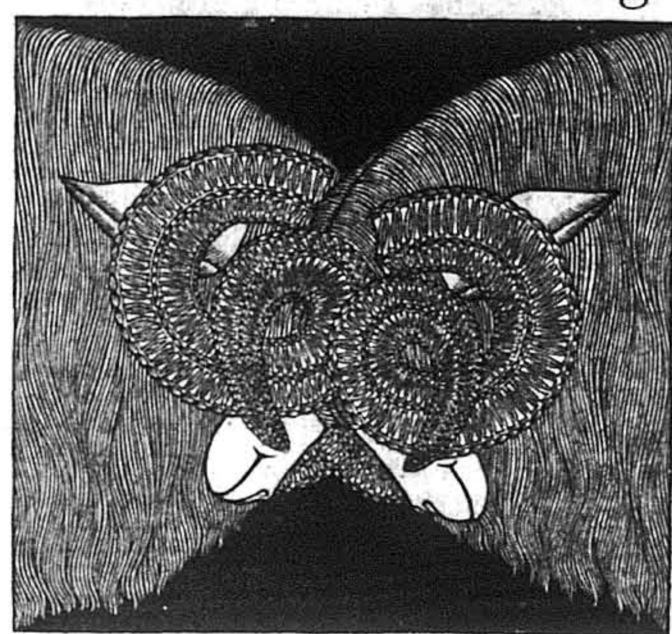
Протягом 45 років Музей кожнорічно відзначає різдвяні традиції 42-ох народів святковим фестивалем п.з. „Різдво довкола світу". В програмі цих святкувань відбуваються концерти колядок, сценічні різдвяні картини, виступи танцювальних груп, мистецьке читання леґенд, переказів тощо. Важливою частиною цієї імпрези є різдвяні ялинки, прибрані прикрасами питомими кожному окремому народові, які довгими мерехтливими рядами прямо творять лісову алею із справжнім різдвяно-містерійним настроєм. Святкування розпочинає зустріч із пресою, під час якої представники народів, зокрема молодь одягнені у національний одяг і скупчена біля своєї ялинки, відповідає на запити, дає пояснення фото -репортерам.

„Українське Різдво", щороку спозоароване 22-им Відділом СУА в Чикаго, завжди втішається великою прихильністю як своєї, так і неукраїнської публіки. Українська ялинка естетично прибрана прикрасами, базованими на зразках нашого народного мистецтва, виконаними членами 22-го Відділу, звертає окрему увагу і признання численних відвідувачів. Найліпшим доказом цього є факт що найбільша телефонічна фірма „Ілліной Белл" включила, як різдвяний додаток, знімку української ялинки до своїх місячних висилок і розіслала її своїм мільйоновим відборцям. Цього року коло ялинки буде примішена мала України та розкладені музичні ноти до „Щедрика" М. Леонтовича, його портрет та коротке пояснення про життя і творчість цього визначного українського композитора. Проєкт цей виконала мисткиня Ярослава Л. Кучма.

У програмі українського дня виступлять: мішаний хор з Палатайн, дир Ярослав Стефанюк, та танцювальна група юного ансамблю „Громовиця", керівник Р. Дика-Пилипчак. Програму вестиме д-р Ірина Лисейко.

Вступ і паркування безплатні. Години відвідування: в будні дні — 9:30 рано до 4-ої по полудні, в суботу, неділі і свята — 9:30 до 5:30. За точнішими інформаціями слід звертатися до Музею на число телефону (312) 684-1414.

ПОЯВИЛАСЯ КНИЖКА ДЕРЕВОРІЗІВ Я. ГНІЗДОВСЬКОГО

Обгортка книжки Я. Гніздовського.

Джерзі Ситі, Н.Дж. (О.К.) Редакцію „Свободи" відвідала дружина нашого відомого мистця св. п. Якова Гніздовського, щоб передати перший примірник, щойно випущеної нової книжки дереворізів.

Люксусово видана книжка формату 9x11 3/4 на 272 сторінках вміщає 377 дереворізів, лінорізів і рисунків, які мистець створив у роках 1944-1985, в тому 158, які ще ніколи не були публіковані В книжці також дві частини вміщують кольорові репродукції праць Я. Гніздовського.

Це повне видання усіх праць Я. Гніздовського із ділянки дереворізу, лінорізу і рисунку вміщає ряд таких, що їх у першому подібному збірнику, виданому в 1976 році, не було.

Книжку, якої ціна виносить 39,95 дол. можна збірно замовляти у видавництві яке її випустило, а це: Pelican Publishing Company, 1101 Monroe Str., P.O. Box 189, Gretna, Lousiana 70053, або поодинокі примірники у С. Гніздовської, на адресу: 5245 Netherland Ave., Riverdale, NY 10471 з дочисленням податку і коштів висилки.

Ця вимкова книжка видана тепер заходами Ейб Таґіра довголітнього шанувальника мистецтва Я. Гніздовського, власника мистецької галерії в Ню Орлінс. Вступ до збірки написав Пітер А. Вік колишній куратор відомого музею мистецтва у Бостоні. У книжці п. „Дереворізи і рисунки" можна найти також міркування powного мистця, який працював над виданням такої збірки дереворізів і рисунків перед своєю передчасною смертю. Частина збірки, а точно кажучи від 219 сторінки до кінця, це ще — як повністю дружина нашого мистця — праця Я. Гніздовського, який сам зробив оформлення сторінки.

(Закінчення на стор. 3)

Ф. МІТТЕРАНОВІ ПРИПИСУЮТЬ НЕВТРАЛІЗАЦІЮ КПФ

Париж. — Політичні коментатори і спостерігачі, які особливо слідкують за розвидком подій у Франції після поділу влади між соціялістами і консерватистами кажуть, що ніхто інший тільки теперішній президент Франції Франсуа Міттеран, соціяліст по переконанні, знетралізував політичну діяльність комуністичної партії Франції і зменшив її діяльність до мінімуму.

Американська газета „Вашінґтон Пост" пише, що Міттеранові вдалося здійснити „політичне чудо" — здійснити те, що свого часу не було під силу навіть такому „залізному" президентові як Шарль де Голь. Намагаючись закріпити самостійність, суверенність і великодержавність Франції і унезалежнити її від політики Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО), він тут і там загравав з Москвою, а у відплату совєтське керівництво „порадило" французьким комуністам, щоб вони вели спокійну і мирну політику у відношенні до центрального уряду де Голя в Парижі. Зі своєї сторони де Голь допустив комуністів до керівництва на провінції і у профспілках з надією, що вони допоможуть йому розбудувати економіку і тим самим перетворять П'яту Республіку у господарського ґіганта.

Так проходили роки і комуністична партія Франції зростала на силі, престижі і числі членства та чимраз більше здобувала симпатії французьких виборців. Керівник цієї партії Жорж Маршe почав вже був навіть диктувати свої умови і займав становище до французької закордонної політики. У такій ситуації прийшла зміна на найвищому рівні і до влади прийшли соціялісти, які вже раніше обіцяли комуністам місце в уряді, щоб таким чином вони могли не тільки теоретично, але також практично відповідати за ведення політики і економічного сектора.

Президентом став Ф. Міттеран — пише далі вашінґтонська газета, — який відразу заявив, що бажає маршувати рука в руку з комуністами і забезпечити їм місце в уряді. Після того вони скоро зорієнтувались, що одне діло є домагатися участи в уряді, а друге здійснювати програму уряду, тобто бути співвідповідальними за функціонування усіх секторів закордонної, внутрішньої, господарської й оборонної політики, включно з пертрактаціями із керівниками великих робітничих профспілок, головами в більшости яких були комуністи, або їхні симпатики. Після декількох невдач комуністи „посварились" з Міттераном і вийшли з уряду. Цей крок, — пише „Вашінґтон Пост", — був рівнозначний з політичною ізоляцією компартії, бо французький нарід відразу зорієнтувався з ким має до діла. В такий спосіб Ф. Міттеран фактично поклав на лопатки колись сильну комуністичну партію.

Крім того, економічний ріст, пов'язаність Франції з країнами Европейської економічної спільноти, підірвали дії комуністів серед бідної верстви французів і молоді, які, практично беручи, перестали віддавати свої голоси у виборах на комуністів. Створилась отже ситуація дуже невигідна для місцевих комуністів і для Москви: колись комуністичний бльок отримував 25 відсотків голосів виборців, тепер шість відсотків і то вони тільки спорадично голосують за комуністами.

Політичні спостерігачі кажуть, що багато дечого можна навчитись з розумної політичної тактики Ф. Міттерана.

У СВІТІ

СОВЄТСЬКА АМБАСАДА в Австрії попросила Міжнародну Гельсінкську федерацію відклaсти заплановану на середину грудня поїздку її представників в СССР. Згідно з домовленістю, група правозахисників, що складається з 14 осіб, повинна була зустрітися з п'ятьма в'язнями в таборі 36-1 у Пермській області, а також поговорили з головою КГБ Віктором Чебриковим. Амбасада мотивувала просьбу про відкладення візити зайнятістю совєтських офіційних осіб у зв'язку з зустріччю на вершинах. Представник федерації Ґеральд Наглер заявив, що делеґація також плянувала дискусію в незалежному московському клюбі „Гласность". Очікується, що правозахисники все ж таки побувають у Совєтському Союзі, але не раніше початку 1988 року.

ТЕПЕРІШНІЙ ГЕНЕРАЛЬНИЙ секретар Північно-Атлантійського Оборонного Союзу англієць лорд Каррінгтон оголосив про намір внести резиґнацію до літа наступного року. На місце Каррінгтон були запропоновані дві кандидатури: міністра оборони Західньої Німеччини Манфреда Вернера і колишнього прем'єр-міністра Норвегії Кааре Віллоґа, який займає тепер посаду голови парляментської комісії закордонних справ. Кандидатура Вернера, відомого своїми консервативними поглядами і твердою позицією на всіх переговорах з державами Східнього бльоку, була підтримана 10 країнами. К. Віллоґа підтримали Норвеґія, Данія, Ісляндія і Греція. При виборі генерального секретаря потрібне одноголосне рішення, і в цій справі навіть Ісляндія, яка не має власних збройних сил, володіє правом вето.

НАСЛІДУЮЧИ ПРИКЛАД Горбачова, який здійснює перебудову в Совєтському Союзі, 74-річний чехо-словацький лідер Ґустав Гусак також починає проводити деякі зміни у своїй країні, яка відчула в 1968 році „братську допомогу" країн-учасниць Варшавського договору. Однак він не приховує, що не лише не має наміру спішити з новаціями, але і твердо вирішив обмежитися чисто економічними реформами: „Ми не можемо відставати, — заявив він недавно, — однак не можна приймати поспішних рішень, щоб звести до мінімуму можливий риск". Вважають, що Гусак має на увазі скоріше політичний, ніж економічний риск. В багатьох інтерв'ю з чужинецькими кореспондентами чеські і словацькі керівники дали зрозуміти, що, на їх думку, ідеї 60-их років („празька весна") були непоганими самі по собі, але в результаті помилок керівництва Дубчека партія випустила події з-під свого контролю. „З наших помилок, — сказав Мілош Вернер, заступник голови комісії, створеної урядом для вироблення реформ, — ми повинні зробити такий висновок: чим глибші зміни, тим обережніше треба їх проводити".

ПРЕЗИДЕНТ ПОРТУҐАЛІЇ Маріо Соарез, який перебував у Москві з державною візитою, зустрівся з академіком Андреєм Сахаровим і обговорив з ним проблеми прав людини. Зустріч відбулася в амбасаді Портуґалії. М. Соарез зустрічався з головою президії Верховної Ради СССР Андреєм Громиком і генеральним секретарем ЦК КПСС Михайлом Горбачовим. Портуґальський президент запросив обох діячів відвідати його країну. Пропозиція викликала „позитивний відгук".

В ГАЇТІ ВІДКЛИКАЛИ КРАЙОВІ ВИБОРИ З ПРИВОДУ ТЕРОРУ

Вашінґтон. — Офіційні речники Адміністрації президента Роналда Регена повідомили, що представники теперішнього тимчасового військового уряду в Гаїті мусіли відкликати президентські вибори в країні з огляду на терор, правдоподібно прихильників колишнього гаїтського диктатора жана Кльода Дуваліє, який хоч перебуває за кордоном на вигнанні, але зумів втримати в країні терористичну сітку своїх прихильників, які не хочуть допустити до переведення демократичних виборів і передання влади в руки цивільних політиків, надіючись, що за якийсь час Дуваліє знову перебере владу.

Очевидно, в обличчі добре зорганізованих терористичних груп Дуваліє, які нападали на місця голосування, вбивали прихильників вільних виборів і сіяли страх і терор в країні, навіть військо і поліція, частина якого правдоподібно симпатизує ще й досі з диктатором Дуваліє, не могли дати собі ради. У висліді терору загинуло перед і у дні виборів понад 14 осіб, в більшості політичних активістів, а біля 70 осіб були поранені у наслідок перестрілки між військом і терористами.

Беручи до уваги ґрізну ситуацію в Гаїті, кандидат на президента Ернест Мирвілл та інші відповідальні речники політичного життя в країні, наказали проголосити відкликання виборів і мусіли погодитися, що владу тимчасово знову перебере військова хунта, що її очолює ген. Генрі Намрі, який пообіцяв, що він, мовляв, зробить все, що буде в його силах, щоб в лютому наступного року перевести демократичні вибори, тим разом під контролею міжнародних спостерігачів і представників Організації Об'єднаних Націй. Політичні спостерігачі, аналітики і дипломати не вірять у всякі обіцянки голови військової хунти і заявляють, що вибори можуть тут відбутися тільки тоді, як З'єднані Стейти Америки рішаться вислати на острів своє військо для наведення порядку і нагляду над виборами.

Покищо представники Адміністрації у Вашінґтоні заповіви здержання всякої військової допомоги для Гаїті і зменшення економічної допомоги, щоб таким чином стосувати тиск на тих прихильників в армії які не хочуть йти з народом, але підтримують диктаторський спосіб правління. Державний департамент і Пентагон відмовились відповідати на питання чи на острові стаціоновані військові американські дорадники і чи в майбутньому Уряд рішиться на наведення там порядку способом висилки більших військових частин. Рішення в тій справі буде прийнято на засіданні Ради Крайової Безпеки ще цього тижня.

В АМЕРИЦІ

СУДОВІ ЧИННИКИ В СТЕЙТІ Ню Йорк видали рішення, що гострі правила відносно публічного куріння в тому стейті є не важними, тому, що їх запроваджено без згоди леґіслятури. Таке рішення видав апеляційний суд шістьма голосами проти одного. В цей спосіб закінчилася наразі дев'ятимісячна боротьба між прихильниками куріння в публічних місцях, а його противниками.

БУНТ У В'ЯЗНИЦЯХ, в Атланті і Окдейл далі триває, помимо того, що бунтівникам кубинцям пропонують різні можливості його закінчення. Поміж урядовими американськими чинниками, а представниками кубинських в'язнів ідуть переговори. Рівночасно федеральний суддя, який від довгих років розглядає поодинокі випадки кубинських втікачів, Марвін Шуб із стейту Джорджії, заатакував гостро американський Федеральний Уряд, уважаючи, що фальшива політика американських чинників допровадила тепер до бунту у цих двох в'язницях.

ХОЧ СОРОКГОДИННИЙ тиждень праці є далі правилом в ЗСА, однак більше хлібодавців дозволяє на те, щоб працівники виконували свою норму у різних годинах і днях, залежно від потреби. Це виказалося тепер дуже чітко, коли в п'ятницю, після Дня Подяки, велика кількість хлібодавців дала своїм працівникам вільний від праці день, але за заплатою і так уможливила чотириденну відпустку.

В СТЕЙТІ НЮ ДЖЕРЗІ грозить підвишка ціни квитків на автобуси і поїздки тому, що виказалося, що в останньому часі число пасажирів автобусів впало на 4.1 відсотка, зокрема пасажирів поміж автобусовою станцією в Ню Йорку, а летовищем в Ньюарку від часу коли перестали літати літаки відомі під назвою „Піпл Експресс".

ПЕРЕБУВАЮЧИ У ТЕННЕСІ, з родиною Говард Бейкер, шеф штабу Білого Дому дав журналістам інтерв'ю в якому вказав на те, що президент Роналд Реген не був вдоволений звітом Конґресової комісії Іран-Контра, а навіть виявив свою злість, що так цю справу закінчено. Але Г. Бейкер не уважає, щоб не пошкодило престижеві Президента і він залишиться далі сильним і життєздатним.

ПОСАДНИК МІСТА ЧАРЛСТОН у Вест Вірджінії, Джеймс Рорк, мусів зрезиґнувати зі свого посту на підставі договорення із речниками судівництва, тому, що минулого тижня він признався до вини, коли його публічно оскаржили в уживанні кокаїни. Посадник, який виконував свої обов'язки вже вдруге, зголосив свою резиґнацію на надзвичайному засіданні міської ради. В двохвилинній промові, Дж. Рорк вибачився перед своїми співробітниками і горожанами Вест Вірджінії за свою погану поведінку та вийшов із ратуші.

ТРОЄ ЧЛЕНІВ ШКІЛЬНОЇ РАДИ міста Ню Йорку заявило публічно, що ця рада в такому складі, як вона тепер є, повинна бути розв'язана, а на це місце вибрана ширша із 11 членів. Тепер ця рада має сім членів, з яких двох членів покликає посадник міста Ню Йорку, а п'ять є вибрані кожною із п'яти дільниць міста. Речником тих трьох членів був Роберт Вагнер мол. Існуюча Шкільна Рада підпала під гостру критику губернатора Маріо Квомо, посадника Едварка Кача, стейтової Ради для іспитів і еспаномовного населення Ню Йорку.

У ЗВОРУШЛИВОМУ РОДИННОМУ з'єднанні у День Подяки вперше показався публічно біологічний батько маленького Треві Шмігеля, який перебуває зі своєю справжньою матір'ю Ніколь Шмігель. Біологічний батько, 21-річний студент коледжу Марк Урбан, щойно перед двома тижнями довідався, що він є батьком 17 місячного хлопчика, який до недавна перебував „адоптований" в адвоката Дж. Стейнберга і його приятельки Гедди Нуссбавм.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Анальфабетизм у географії

Анальфабетизм випускників з американських шкіл усіх типів такий невірогідний, але дійсний, що заслуговує уже на назву скандалу, який почав хвилювати і американські часописи і американський педагогічний та науковий світ. Предмет географії існує в Америці у початкових і середніх школах (гайскулах), але висліди їхнього знання такі мізерні, що вони не здібні переходити до університетів, які зчерги також предмет географії трактують по-мачушиному. Рівень знання географії університетських студентів в Америці такий низький, що деякі університети з так званої „Айві Ліґ" — з Гарвардським університетом у проводі, рішили не приймати надалі докторських праць з географії і не признавати дипломів докторів філософії на основі твору з ділянок географії. Інформації преси й телевізії про повне нехтування американською освітньо-виховною системою науки географії знайшли відгук навіть у Конґресі. Таким чином Конґрес проголосив дні 15-го до 21-го листопада ц.р. „Крайовим тижнем свідомости ваги географії". На Сенатській комісії для справ культури чи пак освіти зізнавав у цій справі секретар освіти Вілліям Беннет. Колишній голова Верховного суду Воррен Бирґер з'ясовував на цій Комісії Сенату зв'язок правильного судочинства із знанням чи пак незнанням міжнародної географії.

За статтею „Приверненість географії до американських університетів" у щоденнику „Крищен Саєнс Монітор" з 19-го листопада ц.р., переведені опити між випускниками американських гайскулів виявили, що 95 відсотків університетських студентів першого семестра не вміють показати на мапі, де лежить В'єтнам. Але цей приклад названого дуже поважного американського часопису ще дуже скромний. Бо недавно, коли в Америці відзначувано „День Колюмба" репортер однієї телевізійної станції переводив своєрідний „плебісцит" з прохожими на нюйоркському Колюмбус Сиркл. Запитувані, чи прохожий або прохожа, знають, чи і де присвячено Христофорові Колюмбові якусь вулицю чи площу Ню Йорку — більшість здвигала раменами. Стоючи на великій і просторій площі з пам'ятником Колюмбові, вони навіть не знали, що цю площу так названо і чи взагалі вона існує! Названий американський часопис, правильно звертає увагу на парадокс, що Америка торгує з всіма країнами світу, але американські громадяни, які мають у світі марку „бизнесменів" — не знають, де на земному ґльобі знаходиться країна, з якою торгує дана промислово-торговельна компанія чи корпорація. Цей стан осмішує Америку, бож в Европі предмет географії втішається найбільшою увагою і пошаною і не можна просто уявити собі освіченого европейця, який закінчив університетські студії у будь-якій европейській країні, щоби такі мужчини і жінки не знали назв і положення прерізних країн світу з їхніми столицями.

Кожна аномалія мусить мати свій кінець. Алярм, що його підняли часописи й інші засоби масової інформації та який підхопив і Конґрес мусить довести до ревізії системи американського шкільництва. Так само, як уже відзиваються голоси, що треба обов'язково перевести реформу американського судівництва, щоби передусім зліквідувати курйозний і ніде поза Америкою небувалий леґалізований звичай, що прокуратор і адвокат підсудного можуть переговорювати про „компроміс" і в наслідок так званого „плі барґейнінґ" суддя має признати підсудному нижчий вимір кари, бо підсудному дозволено признатися тільки до меншого злочину з виключенням більшого. Абсурд, який можливий тільки в Америці. Таким самим абсурдом є анальфабетизм високоосвічених американців, що не знають назв і положення різних великих країн, або такий курйоз, як признавання стипендій на університетські студії легкоатлетам, які відзначились у кошиківці, бейзболі чи футболі, але, закінчивши середню школу, не вміють читати і писати (буквально!)

Тому, що цією справою зацікавилися уже Конґрес і секретар для справ освіти Беннет, який признав аномалію неграмотности у географії треба сподіватися, що географія, як предмет навчання, увійде до середніх і високих шкіл і що будуть ставитися до цього предмету з неменшою увагою, як ставляться тепер до кошиківки, бейзболу чи футболу.

Юрій Р. Рибак

НОВА СЕРЕДНЯ КЛЯСА

Престижевий муринський місячник „Ебоні", що появляється у Чикаґо, присвятив своє цьогорічне серпневе видання проблемі: „Нова муринська середня кляса". На основі статтей, опіній та висловлених думок, можна виробити собі загальний погляд на цю тему тим більше, що ця проблема є теж проблемою Америки.

Перш усього виринає питання в означенні цієї середньої кляси. І тут переважає погляд, що зайняття та освіта найкраще можуть визначити клясовий поділ муринської етнічної групи. Тому і за мірило беруть дохід. Згідно з податковою реформою з 1986 року, як середню клясу взагалі, вважають усіх платників, що заробляють від 20 до 50,000 долярів річно. У зв'язку з тим обраховують, що 29 відсотків муринських родин належать до цієї групи, де пересічний вік одиниці є 44 років. Коли ж взяти до уваги освіту цієї ж кляси, то 40 відсотків має лише дещо коледжу, а одна четвертина закінчила принаймні чотири роки, при чому є багато одиниць, що далі поступають у студіях і упарі з тим переходять до вищої суспільної кляси.

В основному працююче подружжя є хребтом середньої кляси, де завважується, що відсотково муринські жінки працюють більше у порівнянні з білою середньою клясою. Теж цікаво довідатись, що протилежно до загального погляду економічна прірва між муринськими — середньою і бідною клясами — меншає, а натомість збільшується між бідною а вищою.

Спостерігачі муринської дійсности завважують, що їхня середня кляса виявляє економічну вразливість, а причина в тому, що її бракує сильна фінансова база. Муринські економісти підкреслюють, що майно є важливішим критерієм соціо-економічної безпеки, ніж дохід спертий виключно на самому заробітку. Згідно зі статистикою, майно муринської родини у середньому є на 12 разів менше ніж це пересічно у білих.

Коли так перекидати сторінки історії, то не тяжко вичитати, що у минулому теж існувала муринська середня кляса. Нині її звуть „старою". Її ряди змінювали особи з муринської аристократії, куди входили: духовники, виховники, лікарі, малі підприємці і ремісники. Всі вони у першу чергу віддавали услуги своїй громаді. Ця група включилася у соціяльний світ, йдучи слідами білих, одначе відкидала свою ідентичність із африканською спадщиною, як теж із масою американських муринів...

І прийшла зміна. Відчувся сильний подих нових ідей. Зродилась форма нової відповідальности. У висліді постав новотвір: нова муринська середня кляса! Її членами є головно діти робітників і бідних — колишніх учасників успішного руху за громадські права у ЗСА. Ця нова група — це переважно службовці із засягом професійних знань, що служать своїй суспільності. Ця група горда на своє походження, дорожить своєю традицією, за якою шукає, та цікавиться ключовими потягненнями, що торкаються муринських мас.

Виглядає, що завданням середньої кляси — поминувши власне матеріяльне забезпечення — є зосередження уваги на це, що довкола діється. Вона не думає суцільно замикатись у мурах ґетто, а навпаки зв'язуватись із людьми інших рас, релігій і культур. На її думку, це є якраз вияв процесу інтеграції, що є природним явищем середньої кляси.

Правда. До пізнання і розв'язки багатьох муринських проблем саме причинився саме американський Уряд. Але це ж не оправдує середню клясу глядіти на цю істину, заклавши руки. Вона на думку самих муринів — мусить впливати позитивно на неосвічених, бездомних і потребуючих своїх братів і сестер та освідомлювати їх як змінити пригнітаючі обставини, змінити спосіб життя і у висліді осягнути успіх.

Існує теж погляд, що завданням муринської середньої кляси є осягнути для себе кращу економічну позицію і забувати за всіх інших, мовляв, — цей осяг це особиста заслуга, а коли „я" це осягнув, то може „кожний" осягнути це саме. У реакції на цей погляд, загальна група муринських інтелектуалістів відчуває конечність звернути увагу на факт, що мурин не може існувати як мурин, а його осяг не може стати осягом, коли не матиме підтримки своєї маси. І це правда. Хай цифри говорять за себе. У 1985 році усі американські мурини заробили яких 191 більйон долярів і за найновішим обрахуванням сподіються, що у 1987 році ця сума осягне 220 більйонів долярів!

Взявши до уваги ці більйони, можна сказати, що вони віддзеркалюють уже доволі серйозну економічну силу муринської групи, у середині якої щораз сильніше кристалізується позитивний і реальний вплив нової середньої кляси. Не можна переочити і треба з тим рахуватись, що ця муринська економічна сила у рамках демократичного устрою не спатиме, а навпаки виявлятиме себе у політичній та соціяльній ділянках.

Теж загальна економіка країни не легковажить собі муринів. Ось як приклад візьмімо хоча б зріст комерційної реклями зі сильним забарвленням етнічности; вона найкраще знає де і коли шукати за покупцями, що мають спроможність закупівлі... У висновку виглядає, що у зматеріялізованому світі, середня кляса муринів вже відкриває очі на світ ідеалізму, який існує і треба його знайти...

Василь Витвицький

Бринять бандури

Під кінець минулого століття панувало в Україні переконання, що кобзарському мистецтву, на превеликий жаль, приходить кінець і що старовинний український інструмент, бандуру, доведеться скласти в музеях. Всупереч цьому розвиток подій пішов якраз протилежним шляхом. Різниця була тільки в тому, що бандура перейшла в молодші руки, це одне, а друге, що її любителі стали гуртуватися в більші ансамблі, тобто капелі бандуристів.

І наші дні, хоч які складні й бурхливі, є добою поширення бандури і то однаково на її батьківщині, як теж по різних країнах світу. Скрізь появляються щораз нові ентузіясти цього інструменту і зв'язаних з ним традицій. До цього руху приєдналися оце недавно наші поселення в Південній Америці.

Останньо після довшої мовчанки прийшли вістки з дітройтської Січі, від Капелі Бандуристів ім. Тараса Шевченка. Капеля приєднується до святкувань Тисячоліття Християнства в Україні і цій темі присвячена її концертова подорож по цілому ряді міст Америки і Канади, що почнеться вже в перших днях місяця грудня ц.р. На шляху подорожі міста від Клівленду почерез Філядельфію, Ню Йорк, Монтреаль, Торонто аж по Чикаґо. Мистецький керівник і диригент капелі Володимир Колесник подбав про новий і наскрізь оригінальний репертуар, так що концерти заповідаються дуже цікаво.

Одночасно можемо з приємністю занотувати появу нової платівки Капелі Бандуристів, присвяченої в цілому славному Тисячоліттю. Знайшлися на ній колядки і щедрівки, рід народної творчости незвичайно поширений і улюблений в Україні, зате зовсім незнаний у Росії (для демографів і психологів це останнє дуже цікавий причинок до характеристики обидвох народів). Згадати б, що наші колядки і щедрівки зв'язані з Тисячоліттям не тільки своєю тематикою, але й своєю власною тисячолітньою давністю.

Платівка починається грімким заспівом і ствердженням: „З нами Бог!" Далі йде ціла сцена колядування з опери „Різдвяна ніч" Миколи Лисенка. Цей твір був виконаний спершу (1874) як оперета, а згодом (1883) перероблений у справжню оперу. Київські слухачі прийняли перше, а особливо друге виконання з великим піднесенням і захопленням. В опері, що її так і звуть „оперою-колядкою", цілий перший акт переплетений колядками, причому одна з них („Чи дома, дома бідная вдова") сповняє ролю провідного мотиву. Важливе завдання сповняють солісти, партії яких на платівці капелі виконують П. Писаренко, Ю. Оришкевич, Я. Цісарук і П. Пахолюк.

Славнозвісний „Щедрик" Миколи Леонтовича виконаний у належному темпі і з тонкістю, на яку цей знаменитий твір повністю заслуговує. Цього ж композитора різдвяна гра „Коза" виведена дійсно мальовничо. А вже особливе признання належиться В. Колесникові й усім членам капелі за блискуче виконання „Колядниці" Пилипа Козицького: „Ой, коляда, колядниця, добра з медом паляниця, а без меду не така. Дайте дядьку, п'ятака!" Цей наскрізь оригінальний твір є без сумніву однією з перлин нашої хорової музики. І так, як колись хор Кошиця спопуляризував в Америці згаданого „Щедрика", варта було б тепер увести в теперішню американсько-канадську різдвяну практику й „Колядницю" Козицького.

Є теж на платівці одна суто інструментальна точка, а саме „Фантазія" на тему колядки „Радість нам ся являє" З. Лавришина. Тут бандура піднесена з ролі акомпаньятора до ступеня головного самостійного виконавця, так, неначе хотіла б дати доказ, що й вона може сама заколядувати.

Збираючи в одне, можна сказати, що і випущена оце нова платівка Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка і її заповіджена концертова подорож сповнять завдання належної і стилево витриманої прелюдії до святкувань великого Тисячоліття.

Володимир Сушко

СТЕНІ Г. ГОЄР І ГЕЛЬСІНКСЬКА КОМІСІЯ

Ці, хто був присутній на недавніх свідченнях українських привозахисників і ще недавніх совєтських в'язнів, — Данила Шумука і Йосифа Терелі, — перед Конґресовою Комісією в Справах Безпеки і Співробітництва в Европі, популярно знаною як Гельсінкська Комісія, у Вашінґтоні 22-го жовтня, ц. р., напевно пригадує собі голову цієї Комісії, конґресмена з Мериленду Стені Г. Гоєра, який проводив цими свідченнями. Всі американські законодавці так із Палати Репрезентантів, як із Сенату, які тоді брали участь у цих зізнаннях, з признанням підкреслювали ідейну і віддану працю, що її конґресмен Стені Гоєр вкладає, щоби лише діяльність його Комісії була якнайбільше успішною.

Ближче про Стені Г. Гоєра написав недавно балтиморський щоденник „Сан" з дати 8-го листопада, ц. р., у статті пера його кореспондента з Вашінґтону Даґ Бирча.

Інформації з цієї статті, як теж із розмов з працівниками Гельсінкської Комісії, дозволять читачеві ближче познайомитися з особою цього надійного і відносно ще молодого 48-літнього конґресмена з Мериленду.

Стені Г. Гоєр є сином данського еміґранта і є баптистського віровизнання. У Конґресі він репрезентує Принц Джорджес Ковнті, одну з густо заселених старших частин стейту Меріленд під Вашінґтоном, де, одначе, немає більшого числа новішої імміґрації.

Він ціле своє життя глибоко цікавився ділянкою людських і політичних прав кожної особи, зокрема як і цілих народів. Тому коли предсідник Палати Репрезентантів „Типп" О'Нілл, мол., призначив його в 1985 році на заступника голови Гельсінкської Комісії, це призначення, як він сам каже, дало йому нагоду „поширити напрямні його заінтересування".

Завданням Конґресової Гельсінкської Комісії є уважати, щоб усі держави, які підписали в 1975 році Гельсінкські угоди, їх притримувалися. Тому головною ціллю комісії є слідкувати за порушеннями прав людини у поодиноких державах, подавати їх до публічного відома і тим обороняти правозахисників, які піднесли голос протесту проти тих порушень і за це їх переслідують. Сьогодні комісія складається з 18-ти законодавців, по рівному числі зі Сенату і Конґресу, і з одного представника з Державного департаменту. Головство комісії черґується автоматично щодва роки між Сенатом і Конґресом. Конґресмен Стені Гоєр став головою комісії у січні, ц. р., перебравши його від сенатора з Ню Йорку, Альфонса Д'Амато.

До його приходу, про діяльність Конґресової Гельсінкської Комісії американська преса писала мало. „Чомусь тяжко зацікавити наших людей в справі дисидентів", — казав, як пише Даґ Бирч, — один американський активіст. Про діяльність Комісії писала більше европейська преса.

Це бачив Стені Г. Гоєр і він постановив щось з тим станом зробити.

Минулого року він започаткував вперше роз'їзди членів комісії до різних держав у намаганні перевірювати на місці порушення прав людини. Він був у Чехо-Словаччині, Східній Німеччині, Румунії, Мадярщині і Болгарії. Його поїздка до Болгарії спеціяльно здобула широкий розголос.

Стені Гоєр хотів тут наочно перевірити відомості, що в місцевості Кудзгалі болгарське військо силою змушує турецьке населення цього міста приймати болгарські прізвища. Зі Стені Гоєром їздили тоді туди Ричард Шифтер з Державного департаменту і Орест Дейчаківський з Конґресової Гельсінкської Комісії.

Коли йому там унеможливлювали стрінутися приватно з болгарськими дисидентами, Стені Гоєр рішив дати усім лекцію з американської демократії. Він драстично перервав свою стрічу з місцевими комуністичними властями і пішком проходжувався по місті. Спантеличені і збентежені крокували за ним члени місцевої Комуністичної партії, державна телевізія і охорона. Стискаючи руку стрічним на вулиці, Стені Гоєр через свого перекладача казав кожному з них „Не забудьте голосувати на тут присутнього мого приятеля-посадника", — притому вказуючи рукою на голову партії. У відповідь — його стрічали здивовані усмішки, адже всі стрічні знали, що у них немає вільних виборів.

Тут в Америці Стені Гоєр за короткий час перевів багато переслухань. Його численні статті на тему прав людини появилися у багатьох чільних часописах як „Маямі Ґералд", „Чикаґо Трібюн" чи „Вашінґтон Пост".

У висліді цього розголосу, лист переслідуваних правозахисників, що їх виготовляє його комісія, тепер вже не відкидають у Совєтському Союзі. Може і треба їм так тепер робити, бо цього, наче на глум, — як каже Даґ Бирч, — вимагає теперішня „гласність". Може і тому в квітні цього року Стені Гоєр був першим головою Конґресової Гельсінкської Комісії, що урядово відвідав Совєтський Союз і що як такого його там приймали. Під час цього свого перебування у СССР, він був один день в Києві і там особисто передав Володимирові Щербицькому, першому секретареві КПУ, листу 150-ти українських політичних-в'язнів і політичних засланців, що її виготовила його комісія.

Минулого року, будучи в

(Закінчення на стор. 4)

О. Олесь

Ой, не сійтесь, сніги, ой не сійтесь, рясні,
Не губіть ви останньої слави:
Гріє здалека землю усмішка весни,
Пробиваються проліски, трави.

Не злякать вам нікого, холодні сніги,
Бо розтопе вас сонце блискуче,
І нечуваний сміх залуна навкруги,
Як тікати ви будете в кручі.

Ой, не сійтесь, сніги, ой, не сійтесь, рясні,
Згиньте в темній безодні навіки!
Хоча пізно, а все-ж діждемось ми весни, —
Свята волі, і світла і втіхи.

(Із збірки „З журбою радість обнялась")

Степан Яворський

Дослідна праця про нацистських воєнних злочинців у Канаді

I.

У вересні цього року був оприлюднений, з майже піврічним запізненням, рапорт — дослідна праця під заголовком: „Нацистські воєнні злочинці в Канаді — історично-політичне тло від 1940-их років до сьогодні" (Nazi War Criminal in Canada — the historical and policy setting from the 1940's to the present). Запізнення публікації цієї праці було спричинене тим, що канадське міністерство справедливости вимагало усунення з тексту всіх місць, які могли б компромітувати людей, інституції, або групи, без доказів їхньої вини.

Автором цієї праці є д-р Алті Родал, яку преса, радіо і телевізія називають визначним істориком, але яка, в дійсності, спеціялізувалась в іншій ділянці і отримала свій докторський ступінь за дисертацію про жидівську середньовічну філософію.

Праця А. Родал була приготована на доручення судді Дешена зразу після цього як він отримав мандат на проведення дослідження про присутність нацистських воєнних злочинців у Канаді. Авторка, разом з її співробітниками, мала доступ до всіх документів періоду, який був досліджений. Ці документи находилися у державних архівах. Крім того вона користувалась всіма інформаціями з жидівських і часто совєтських джерел. Хоч Алті Родал рідко покликається на совєтські інформації у своїх коментарях вона шкодує,що комісія Дешена достатньо не використала совєтські джерела.

Треба мати на увазі, що ця праця служила у великій мірі базою для кінцевого рапорту Комісії Дешена. І хоч цей рапорт не взяв під узагу багато інсинуацій і суґестій, які були включені в працю Алті Родал, виглядає, що багато її тверджень вплинули на остаточні підсумки і рекомендації судді Дешена.

Праця А. Родал є цікавою для українців тим, що приблизно 80 із 550 сторінок із загального манускрипту є присвячені українцям, а спеціяльно українській Дивізії Галичина. В своїй праці авторка робить спроби показати об'єктивність у відношенні до українців, і в рідких випадках їй це вдається. Одначе, назагал, її трактування участи українців у воєнних злочинах під час Другої світової війни є неприхильним і в ньому відчувається сильне упередження до українського суспільства, а часто і ворожість.

У своїй передмові А. Родал згадує, що вона консультувалась зі своїм співробітником у Комісії Дешена, українцем Романом Ващуком. Одначе, Р. Ващук рішуче відмовився від того, щоб вона його згадувала у своїй праці, маючи на увазі, що ця праця є занадто однобічна. Не дивлячись на це, вона таки покликається на нього.

Алті Родал також цитує, там де їй вигідно, розділи з праць Василя Вериги і Мирослава Юркевича, але, в основному, її арґументи і висновки є протиукраїнські.

Уже на початку праці А. Родал зауважує, що в західній Канаді в 1930-их роках (цитую): „Серед української спільноти, яка нараховувала чверть мільйона мешканців, і яка в прерійних провінціях становила згрубша 10 процентів населення, було багато крайніх націоналістів, які були войовничими антикомуністами, і які виявляли антижидівські сантименти. Вони були добрим матеріялом для фашистського руху". Авторка, однак, додає, що з вибухом Другої світової війни Українське Національне Об'єднання (яке вона називає філіялом ОУН), прийняло антинімецьку лінію та що члени цієї організаціїл вступали в ряди канадської армії.

А. Родал у праці часто покликається на статті і опінії етнічної комуністичної преси в Канаді, включно з українськими комуністичними органами Товариства Об'єднаних Українських Канадців. Вона не згадує про те, що ця преса хвалила договір між Гітлером і Сталіном в 1939 році і була в опозиції до цього, щоби Канада приступала до війни по стороні Великобританії і Франції. Ось авторка цитує опінію польського комуністичного тижневика зараз після закінчення війни, який коментував про старання канадських українців допомагати українським втікачам із Совєтського Союзу: „Українці в Німеччині можуть бути поділені на три групи. Перша, це ті, що були примушені їхати до Німеччини; друге — це ті, що були вивезені до Німеччини обманним шляхом; третя — це ті, що добровільно співпрацювали з німцями. Для перший двох груп двері відчинені для повороту до дому. Третя група це та, якою українські фашисти в Канаді турбуються".

Знову ж, для рівноваги, А. Родал подає і відгуки української антикомуністичної преси на наклепи в комуністичних газетах, але при цьому вона підкреслює, що співпрацю українців з німцями замовчувано та що одним з головних арґументів цієї преси було те, що, мовляв, українці за цілий час німецької окупації не створили свого Квіслінґа.

Говорячи про Дивізію „Галичина" та про можливість її членів допустити до Канади, авторка стверджує, що це викликало сильну реакцію жидівської громади, яка вплинула на те, що канадський уряд на деякий час відклав рішення про іміграцію членів Дивізії до Канади.

Авторка нарікає, що в 1950-их роках уряд Канади був так зайнятий загрозою комунізму, що не звертав уваги на це, що серед іміґрантів, які в цих роках прибували до Канади, могли знаходитися нацистські воєнні злочинці. Подібні закиди в сторону канадського, і до певної міри американського Уряду, робили кореспонденти англомовних газет. Вони не брали під увагу те, що це були роки після виявлення комуністичної конспірації Ігорем Ґудзенком, та що загроза комунізму була дійсна і реальна.

А. Родал обурюється, що перевірка політичної благонадійности іміґрантів і цих, що подавалися на канадське громадянство, що її проводили органи британської та канадської служби безпеки, була в першу чергу спрямована проти цих, кого підозрівали в комунізмі. Лише дуже поверхово перевірювано цих, хто міг бути пов'язаний з нацизмом. Це обурення авторки проявляється в її праці багато разів , особливо коли вона твердить, що англійська служба безпеки дуже поверхово перевірювала членів Дивізії Галичина.

Продовження буде.

Пластова станиця в Баффало відзначила роковини Першого листопада

Вірш про Листопадовий зрив деклямують пл. юн. Катруся Грещишин (зліва) та пл. юн. Мар'янка Якубовська.

Пл. юн. Мирон Правак деклямує вірш про Митрополита Андрея Шептицького.

В неділю, 1-го листопада ц.р., численно заповнили церкву Пречистої Діви Марії богомольний люд та члени пластової станиці, які у пластових одностроях з курінними прапорами прийшли помолитись за український народ та віддати шану упавшим героям за волю України. Св. Літургію відправив о. декан Мар'ян Струць, який у своїй проповіді згадував про Листопадовий Зрив, коли приспана і поневолена сотні літ українська нація спалахнула яскравим полум'ям — ідеєю волі рідної землі. Отець згадав також про річницю смерти Митрополита Андрея Шептицького, якого день святости-смерти припадає 1-го листопада. Він закликав до особливої молитви в намірені беатифікації Митрополита Андрея.

Вже від років, не зважаючи на погоду, ввійшло у традицію пластової станиці відзначувати Листопадовий чин апелем на пластовій оселі Новий Сокіл.

На природі у пишній осінній красі, коли жовто-пурпуровим листям, мов м'яким килимом, застелена земля, коли тут і там розмальована пензлем Творця картина, що полонить віддих, приковує очі, тут можна найкраще відчути подих давньої слави — Листопада...

Під ногами шарудить осіннє листя. Зрушене від ходу, воно п'янить особливим запахом — ароматом стиглої золотої осені.

На паркувальній площі голосно затріскуються двері автомашин, мов покотом стрілецьких рушниць, скорострілів, а з них у поспіху вибігають діти: новацтво, юнацтво — ціла пластова родина, батьки та гості. Всі спішать на площу збірки табору юначок. Декорація площі привертає увагу кожного прибулого. Площа визначена у формі тризуба, викладена кольоровими камінчиками. На розлогому дубі високо видніє великий напис „1987 — Листопад — 1918", нижче уміщена чудова картина Львівської ратуші (пензля покійної мисткині Тетяни Душенко), а у підніжжі образ Митрополита Андрея Шептицького, прикрашений свіжими китицями червоної калини.

О годині 2.30 по полудні бунчужний апелю ст. пл. Мирон Депутат звітом зголошує збірку станичному пл. сен. Ярославові Пришлякові. Під спів пластунського гимну хоружні піднесли український прапор. Писар ст. пл. Наталка Паславська зачитала святочний наказ. Запалала вогнем ватра, кинений у горіючу ватру смерековий вінок з китицею калини з тріскотом зносив угору полум'яні язички-зірки... Сумним гомоном тишу настроєвої хвилини прошивають звуки сурми (сурмач — новак Адріян Депутат). Усі на струнко у мовчанці віддають шану та почесть героям Листопадових днів, тим, які для нашого життя підняли червону калину, і тим борцям за волю України, які зродилися з листопадових днів — УВО-ОУН, УПА, Дивізія.

Після доповіді про значення „Листопадового чину 1918 року" ст. пл. Андрія Дмитріюка усі присутні відспівали стрілецьку пісню „Гей у лузі червона калина". Опісля слідували деклямації новацтва та юнацтва, переплітувані стрілецькими піснями, що їх співали присутні. З окремою точкою виступило новацтво, заспівуючи упівську пісню „Марш бойків" зі сольом новака Адя Депутата, та пісню „Ми — новацтво у Пласті". До співу приграла на малому фортепіяні пл. сен. Оля Чмола та ст. пл. Мирон Депутат на гітарі. Окрему деклямацію — вірш в честь Митрополита Андрея Шептицького продеклямував пл. уч. Мирон Правак. Станичний подякував усім за численну присутність. На струнко під звуки пл. пісні „Гимн закарпатських Пластунів" стягнено український національний прапор, закінчуючи апель відспіванням національного гимну.

Після гарячої кави, чаю та солодкого присутні під сумерк осіннього вечора, піднесені на дусі, роз'їжджалися додому, а гомінка усміхнена пластова молодь та діти-новацтво голосно прощали улюблений Новий Сокіл словами „Прощай, наш любий Новий Соколе!".

Братчик Славко

ДІТРОЙТСЬКА ГРОМАДА ГОСТИННО ПРИЙНЯЛА Д. ШУМУКА

З приїздом на летовище, в полудне, 28-го жовтня ц.р., шановного гостя Данила Шумука вітали представники УАКР, „Українських вістей", АГРУ, СУА, УНС, Об'єднання колишніх вояків УПА, Ліги українських політичних в'язнів та пластової молоді, яка вручила дорогому гостеві китицю квітів.

На летовище прибув теж кореспондент одного з найбільш відомих щоденників у стейті Мишиґен „Free Press" та представниця канадської телевізійної мережі ч. 9 з фотографом. Кореспондент помістив відповідну статтю в своєму часописі, а талевізія висвітлила звіт із зустрічі під час передачі вечірніх новин.

Зустріч Д. Шумука з нашою громадою відбулася вечером 29-го жовтня в залі при церкві св. Покрови, УАПЦ. Дорогого гостя при вході на залю представниці СУА привітали хлібом і сіллю, а молодь ОДУМ квітами. Голова місцевого відділу УАКР Зенон Василькевич, відкриваючи зустріч, висловив гостеві признання і пошану за його нескорений спротив диктатурі совєтської імперії, а тоді передав дальше ведення зустрічі редакторові „Українських вістей" Михайлові Смикові.

Андрій Карпенко, ОДУМ, Ліда Пакула, СУА, Зенон Василькевич, голова Відділу УАКР, та Маруся Зарицька, голова Відділу АОЛПУ, вітають хлібом-сіллю Динила Шумука.

Редактор пригалав, що ще недавно ми радились, як помогти нашому гостеві, а сьогодні він вже разом з нами і дальше виконує життєве приречення непримиримої боротьби проти неправди, несправедливости і неволі, з якої він чудом врятувався.

Данило Шумук подав короткий перегляд свого тернистого життєвого шляху. Він, син села, який, будучи 12-літнім юнаком, зацікавився політичними справами і з ходом часу рішив стати до боротьби за національну і соціяльну справедливість для свого народу. Непроходиму прірву між комуністичними кличами і дійсністю він побачив під час совєтської окупації Західньої України в 1939 році, а цілковито або частинно вимерлі з голоду українські села, якими він проходив під час втечі з німецького полону, були мертвими і живими свідками найчорнішої злочинности, окутаної облудними комуністичними кличами московської імперіялістичної диктатури.

На зміну одній злочинній диктатурі прийшла не менш злочинна німецька диктатура. До боротьби з окупантами на Волині створилась УПА і він був в її рядах політвиховником.

Підсумовуючи досі пройдений свій життєвий шлях, він може сказати, що не ждав слави, боровся по своїй волі, іншим бути не міг. Тому не має довгу народові, ані народ йому.

У відповідь на запити наш гість вказав, що нам годі надіятись на якісь зміни в СССР на краще. В Україні буде дальше зростати русифікаційний тиск, а відповідної піддержки силам спротиву не видно. В „психушках", тюрмах і таборах ще дальше караються і гинуть найкращі сини і дочки нашого народу. Тому нам треба активніше працювати у вільному світі. Доки будуть поневолені народи, миру не буде. Були великі імперії вже не раз, але не вдержались.

У п'ятницю, 30-го жовтня, заходами міжетнічного комітету, відбулося відзначення Дня совєтського політв'язня в залі Українського Культурного Центру. Вітаючи нашого гостя і присутніх, програму відкрив президент Українського села Степан Віхар.

Вступне слово виголосив голова Комітету людських прав Мирослав Хрін. Цей день є днем солідаризації всіх людей доброї волі з совєтськими політв'язнями, які станули в обороні основних людських прав на свободу думки, слова і сумління, на свободу молитись та навчати молитов своїх дітей, навчати їх рідної мови, культури та історії.

О. Вернард Панчук, ігумен ЧСВВ, та о. В. Лівенталс, пастор латвійської церкви св. Павла, в своїх виголошених молитвах благали Всевишнього скріпити нашу віру та помогти нам здвигнути з руїн церкви на рідних землях.

Сенатор Ріґел і конгресмен Д. Бонйор прислали своїх представників із привітами, а мейор міста Воррен прибув особисто.

Головну промову Д. Шумука відчитав у перекладі на англійську мову заступник голови Відділу УАКР д-р Я. Березовський, який володіє обома мовами і був перекладачем у зустрічах Д. Шумука з англомовними колами і особами.

Д. Шумук розповів про жахливі умови, які існували і дальше існують в каторжних таборах СССР. Ці нестерпні умови доводили до масових страйків і хоча ці страйки були здавлені танками та кулеметами, вони доказали, що в'язні не терпітимуть знущань пасивно, без спротиву.

Сьогодні в західньому світі є багато голосів про зміни в СССР, але дуже часто нема зрозуміння самої суті СССР. Це не союз, а імперія, і не совєтська, бо з поневоленими народами ніхто не радиться. Всі репресивні органи дальше діють і доки суддейська система буде на послугах партії, доки існує диктатура — доти не може бути мови про зміни.

В честь політв'язнів, Марія Лончина-Лісовська відіграла на фортепіяні „Пісню" Л. Ревуцького і „Клич до волі" Б. Лятошинського.

Президент польської організації „Помост" в короткому слові заявив, що червона закраска сибірського золота це кров невинних каторжників. Він закликав до співпраці, бо тільки спільними силами всіх поневолених народів можна буде осягнути перемогу в боротьбі з московським імперіялізмом.

Імпреза закінчилась молитвою, яку перевів о. протопресвітер О. Биковець.

Під час свого побуту в Дітройті Д. Шумук відвідав наші школи та установи, а в неділю, 1-го листопада, був на Листопадовому святі.

Р. Л.

Появились...

(Закінчення зі стор. 1)

нок, так як уважив за найкраще. Також він зробив проєкт обкладинки збірки, яка мала мати назву „Графічне мистецтво Якова Гніздовського" але видавці уважали за доцільне її змінити.

Збірка, хоча видана на доброму папері, однак не віддала правдиво деякі із дереворізів. Все це не поменшує її унікальної вартости, як найбільше повної збірки, яка подає також список постійних колекцій та виставок Я. Гніздовського і список усіх дереворізів, які вміщені у книжці із даними про них.

Дружина мистця інформує також, що з нагоди появи цієї книжки проходить у Вашінґтоні в ґалерії Джейн Гаслем виставка праць Я. Гніздовського получена із продажею нової книжки від 10-го листопада до 12-го грудня ц.р. при 406 — 7-ма вул. Н.В.

Рівночасно друга виставка відбувається в ґалерії „Арморі", Володимира Мазурика у Сиракюзах при 239 захід Фаєт вулиці, в часі від 20 -го листопада до 17-го грудня, на відкритті якої були присутні дружина і дочка мистця.

В Пармі поховали упівця

7-го листопада помер у Пармі, Огайо, Григорій Карась, колишній вояк і потім комендант польової жандармерії Української Повстанської Армії в сотні Громенка (Михайла Дули). Народився він 31-го січня 1914 року в селянській родині Михайла і Катерини Карасів у Жогатині біля Бірчі в Добромильському повіті, і виростав як член ОУН, до якої організував молодь Володимир Хома (потім в УПА як „Карло"). Маючи за собою військову службу при саперах у Перемишлі, на початку 1945 року разом з братом Петром вступив до УПА і як вояк, а згодом жандарм „Нічний" перебув в її рядах усі акції і бої на теренах обабіч Сяну від Перемищини до Карпат.

17-го червня 1947 року 160-особовий відділ Громенка перейшов із села Бальниці в Карпатах до Чехо-Словаччини і почав рейд до Західньої Німеччини, до якої добилася четвертина вояків 10-го вересня в околиці Пассав у Баварії. При ліквідації таборів у Міттенвальді Григорій Карась переселився до Клівленду і там був активним членом Т-ва колишніх вояків УПА та помічним у суспільній праці. Також займався кольпортажею Літопису УПА й інших видань.

Після похоронних відправ о. шамб. Михайлом Ревтюком і сотрудником о. Петром Васлом у закладі і в катедрі св. Йосафата, трумну перевезли на упівський цвинтарик в Пармі і поклали, при великій участи громадянства, в могилу біля пам'ятника, у вівторок 10-го листопада. Члени Т-ва — комбатанти і члени ООЧСУ з прапорами держали стійку при трумні і потім несли її до гробу. З покійним Г. Карасем прощалися: від побратимів зброї Степан Зорій — після Панахиди, в часі поминок і на радіоавдиції, в катедрі о. парох Ревтюк, а над гробом голова Відділу Іван Оліяр, який також вручив вдові Осипі Карасевій Хрест заслуги померлого воїна УПА і прапор з домовини. В морозний день прогомоніла пісня „Видиш, брате мій" четвертий уже раз на цьому упівському цвинтарику в Пармі.

Степан Кікта

Новини в УААУП

Д-р Ігор Каменецький, професор політичних наук у Сентрал Мишиген університеті, працює над книжкою „Україна і третій Райх: німецька експансивна політика у Східній Европі", яка буде поширенням і доповненням його книжки „Окупація України Гітлером", опублікованої в 1956 році пресою університету Маркет. Щоб вможливити йому розшук нових документів у Конґресовій бібліотеці та національних архівах, Науковий Фонд УААУП поверне йому кошти подорожі та перебування у Вашінґтоні до висоти 890 дол.

Д-р Іванна Ратич, професор німецької мови в університеті Ратґерс, Ню Брансвик, дістала нагороду Ліндбека для визначних вчителів і наукових дослідників.

Д-р Роман Андрушків, професор математики в технологічному інституті в Ню Джерзі доповідав про розв'язки часткових задач на з'їзді Американського Математичного Т-ва в квітні ц.р.; в травні ц.р. він доповідав про історію і проблеми розвитку приміщення математики до компютерів на міжнародній конференції в Принстоні.

Замість квітів на могилу св. п. Петра Стерча проф. д-р Т. Залуцький пожертвував 100 дол. на Науковий Фонд УААУП.

Н. Н.

ВИСТУПАЮЧИ НА ПРЕСОВІЙ конференції, міністер закордонних справ Південно-Африканської Республіки Рольоф Бота відкинув прийняту Радою Безпеки ООН резолюцію, яка вимагає негайного виведення з Анґолі південноафриканських військ. Р. Бота заявив, що війська ПАР покинуть Анґолю лише тоді, коли з тієї країни будуть виведені всі інші чужинецькі війська, а Совєтський Союз і Куба припинять своє збройне вмішування. Два тижні тому уряд ПАР вперше за минулі 10 років оголосив про участь своїх бойових частин у воєнних діях в Анґолі на стороні повстанського руху УНІТА.

В НЮ ЙОРКУ ПІДНЕСЕНО ціни у 44 великих кінотеатрах до 7 дол. за квиток. Власники цих кінотеатрів виправдують цю нову підвишку тим, що театральні квитки також щораз дорожчі і тепер найскромніший квиток „на балькони" коштує 32.50 дол.

У ДРУГУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
моєї Найдорожчої і Незабутньої ДОНІ І СЕСТРИ

бл. п.

ЛІДІЇ ШУЛЬ БОГДАН

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

у вівторок, 8-го грудня 1987 року
в церкві св. Юра в Ню Йорку, о год. 8-ій ранком;
в церкві Пресв. Трійці в Кергонксоні, Н. Й.;
в Люрді, в церкві Успення Пресвятої Богородиці.

Прошу згадати Покійну в цей день у своїх молитвах.

Мама — ВІРА
Сестра — ОКСАНА з мужем ВОЛОДИМИРОМ
Брат — ЯРОСЛАВ

З глибоким жалем повідомляємо Рідних, Друзів та Знайомих, що в суботу, 28-го листопада 1987 р. відійшов від нас несподівано у Вічність наш Дорогий
МУЖ, БАТЬКО І ДІДО

бл. п.

МИХАЙЛО ІВАСІВКА

нар. 8-го листопада 1910 р.

ПАРАСТАС у вівторок, 1-го грудня 1987 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку при 129 Е. 7-ма вул.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в середу, 2-го листопада 1987 р. о год. 9:30 ранку в українській католицькій церкві св. Юра в Ню Йорку, а відтак на український православний цвинтар св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У смутку:
дружина — ОЛЬГА
сини —
АНДРІЙ з дружиною ОЛЬГОЮ
РОМАН
внук — ОЛЕКСАНДЕР

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями та Знайомими, що в п'ятницю, 27-го листопада 1987 р. на 89-му році життя відійшла від нас у Вічність наша Найдорожча
МАМА, БАБЦЯ І ПРАБАБЦЯ

бл. п.

ЮЛІЯ з КІЗЛІВ ГНАТІВ-ДАШКО

нар. 28-го січня 1899 р. в Дрогобичі, Україна

ПАНАХИДИ будуть відправлені в неділю, 29-го листопада в год. 7-ій веч. та в понеділок, 30-го листопада в год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Петра Яреми при 129 Е. 7-ма вул. в Ню Йорку.

ПОХОРОНИ у вівторок, 1-го грудня 1987 р. о год. 9-ій ранку до церкви св. Юра в Ню Йорку, а відтак на український католицький цвинтар св. Духа в Гамптонбурґу, Н. Й.

В глибокому смутку:
дочки —
ІРИНА ГОРОДИСЬКИЙ з чоловіком ІВАНОМ
ТЕОДОРА БРИТТАН з чоловіком РОМАНОМ
внуки —
ПЕТРО ГОРОДИСЬКИЙ з ріднею
АДРІЯН БРИТТАН
ЮЛІЯН БРИТТАН з ріднею
правнучка — ІРИНА ГОРОДИСЬКИЙ
та Рідня в Україні
ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

ПАМ'ЯТНІ РОКОВИНИ

Громада Нюарку-Ірвінгтону відзначила 18-го жовтня в Народному Домі в Ірвінгтоні 45-ті роковини створення Української Повстанської Армії.

Пам'ять тих, що віддали своє життя у боротьбі за волю України присутні вшанували вставанням з місць під звуки традиційного жалібного салюту. До апелю стануди ветерани під командою Василя Цюрпіти, голови дивізійників в Нюарку, та почесні відділи пластунок і сумівців з прапорами. Наказ відчитав Степан Кмець, а відбирав його Петро Левко.

Програму вечора коротким словом відкрив Нестор Басняк, а святочну промову мав д-р Михайло Левко із Сомерсет. У добре побудованій доповіді промовець накреслив тяглість українських змагань — у різних видах, почавши від визвольних змагань після Першої світової війни, ідею яких продовжував підпільний націоналістичний рух двадцятих і тридцятих років, та які завершилися створенням Української Повстанської Армії у 1942 році для боротьби з двома наїзниками. Збройний опір цього героїчного періоду увійшов в історію українського народу, засвідчуючи перед світом його безперервне бажання самостійности України.

Музична частина програми складалася із виступу ансамблю бандуристів „Гайдамаки" під мистецьким проводом Володимира Васькова, які заспівали при супроводі бандур і з сольовими заспівами п'ять пісень: „Крізь села дорогами", слова і музика В. Васькова; „Виший, виший", слова Пироженка, муз. Гр. Китастого; „Полісся", слова І. Хміль, муз. Вол. Юркевич; і повстанську пісню „Марш куреня бойків".

Опісля гарно виступив жіночий ансамбль „Троянда", мистецький керівник Софія Берик-Шульц. Ансамбль заспівав чотири пісні при фортепіяновому акомпаньяменті Шульц, а саме: „Могили", слова Л. Полтави, муз. Зої Маркович; „Козака несуть" М. Леонтовича, муз. ар. Шульц; „Зірвалася хуртовина" В. Витвицького, муз. ар. Зої Маркович, і стрілецьку пісню „Ми йдемо вперед".

Слідував виступ гуртка молоді, які представили монтаж із віршів і сценок (невідомих авторів) укладу Іванни Кононів і завдяки її підготовці, — відтворюючи споминами повстанські дії у трьох частинах: творення УПА, дія УПА та „Сьогодні і завтра" — як напрямні для молодого покоління. Участь брали: Ірина Гивель, Наталка Кудрик і Христина Терлецька, як заповідаючі, та декляматори: Оксана Андерсон, Христина Рак-Бравн, Джесіка Булньович, Леся Винарчук, Богдан Будньович, Марко Дацківський, Марко Лисинецький, Тарас Семчишин і Доріян Юрчук.

Свято закінчено відспіванням національного гимну.

Для святочного відзначення 45-ої річниці УПА до апелю стануди з прапорами пластунки із Нюаркської станиці у складі (зліва): Мая Лев, Таня Понось, Надя Кігічак, Таїса Бушнел і Марта Івасечко.

Замітною точкою концерту для відзначення 45-ліття зорганізування УПА був вдалий виступ ансамблю бандуристів „Гайдамаки" під мистецьким проводом Володимира Васькова.

(Фота: Дора Рак)

Програму опрацювали і приготовляли: Іванна Кононів, Нестор Басняк і Федір Луцишин (його роботи символічна емблема на сцені). Цього ж дня в полудне в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку відправили Молебень і Панахиду в пам'ять поляглих воїнів українських збройних формацій парох о. Богдан Лукій із сотрудниками.

Поки визвольні змагання увійдуть в історію України у рідному краї і поки там будуть поставлені героям пам'ятники, обов'язком еміграції зберігати і утривалювати пам'ять про неповторні події письмом чи словом, а то й піснею, та передавати молодшим поколінням.

Дора Рак

ЯК ВІДОМО, ІТАЛІЙСЬКИЙ суд у березні 1986 року зняв обвинувачення з шістьох осіб, запідозрених в організації замаху на Папу Івана Павла II. Обвинувачення на процесі намагалося доказати, що замах став результатом болгарсько-совєтської змови. Суд, однак, визнав докази прокуратури непереконливими і звільнив обвинувачених у зв'язку з недоказаністю їх вини. За італійськими законами неможливість доказати злочин не є рівнозначна повному виправданню, і тепер колишні підсудні — три болгари і три турки — подали апеляцію, вимагаючи, щоб з них повністю було знято підозріння в замаху. Перше засідання суду носило чисто процедуральний характер. На ньому були прочитані заяви колишнього представника болгарської летунської компанії в Римі Сергея Антонова і двох болгарських дипломатів Тодора Айвазова і Еліо Васільєва, які настоюють на своїй непричетности до замаху на Папу.

Праця Комітету Тисячоліття у Баффало

Комітет, який очолюють отці-парохи наших церков, заснувався в липні 1986 року. Він відбуває свої сходини кожного місяця. Комітет є розділений на підкомітети, які мають окремі завдання.

Досі пророблена така праця: на 17-го квітня 1988 року є заплянований величавий бенкет в залі Самуелс Ґренд Менор, яка поміщує 1,000 осіб. На цей бенкет будуть запрошені представники церковного і політичного проводу Баффало і околиці. Головним промовцем буде проф. Леонід Рудницький, в мистецькій частині виступить співак Стефан Шкафаровський і є запрошений Йосиф Тереля.

У конвенційному центрі Баффало 15-го травня 1988 року відбудеться показ історичної ноші і виступи молоді. Будуть теж мистецькі виставки і традиційна українська кухня. Завершенням святкувань цього дня буде торжественна Служба Божа на яку є запрошене духовенство різних християнських віровизнань.

Від весни 1987 року о. декан Мар'ян Струць кожної суботи провадить півгодинну програму англійською мовою, присвячену нашому 1000-літтю (станція 1270 AM).

Створився об'єднаний хор 1000-ліття, який підготовляється до відспівання торжественної Служби Божої. Наші отці парохи о. Володимир Вербицький та о. декан М. Струць відправлять Служби Божі в римо-католицьких церквах. Один отець править, другий пояснює наш обряд та подає історичний нарис нашого християнства.

Збірка на Гарвардський Проєкт досягає вже 20,000 дол.

Імпрезово-господарський комітет різними способами здобуває фонди. Видатки наших святкувань будуть великі, тому ділянка є дуже важна. Комітет запрошує всіх приходити на сходини та доброю порадою, а головно працею, допомагати йому. Тільки спільними силами будемо могти гідно відсвяткувати цей небуденний ювілей.

О. Чмола

П. Мельник обраний на радного в Ламберленді

У вівторок, 3-го листопада ц.р., в цілій Америці відбулися вибори на різні становища.

В місцевості Ламберленд, Н. Й., до якої належать Ґлен Спей, Могікан, Гиллсайд, Понд Едді і Блек Форрест в цьому році вибрали двох міських радних, секретаря, суддю, податкових урядовців, збірщика податків і супервайзера. Між кандидатами були чотири українці. Всі вони виграли.

Цікава і трудніша ситуація була у Петра Мельника, бо в Ламберленді є переважаюча кількість республіканів, а П. Мельник кандидував на листі демократів. Завдяки наполегливій праці і плянуванні своєї кампанії в найменших подробицях він ці вибори виграв.

Голосуючих в місті є 1030 осіб, з того 604 республіканці, 254 демократи, 13 консерватистів, 146 незалежних і сім інших. Українців в минулому році було 209 голосуючих, а в цьому завдяки придбанні нових голосуючих П. Мельником, число українців збільшилося до 278. Це є 69 нових голосів, переважно молоді з високою освітою, що в майбутньому зможе брати більш активну участь в громаді. Взагалі українці мають вже ту рішальну силу, що може переважити справу в одну чи другу сторону.

Слід згадати, що першими піонерами політичного життя були тут вже вибрані радні як, інж. Аполінарій Осадца (один з перших), інж. Петро Саляк, Елізабет Ґеба і Джоен Драпак. Довгі роки членом комісії плянування був Данило Мох, а податковим урядовцем Ярослав Ґавур. Головою податкового уряду з Гриць Журавель, а членом цього уряду є Анна Сенів і Волтер Боднарук. Всі в минулому і тепер приносили і приносять славу українській громаді в Ґлен Спей.

Листопадові роковини в Олбанській окрузі

Олбані, Н.Й. — В неділю, 1-го листопада ц.р. у Вотервліті, Коговзі і Трою наші священики після торжественних Служб Божих у наміренні українського народу відправили панахиди за упокій душі Слуги Божого Андрея, поляглих героїв за волю України і жертви великого голоду в Україні. В год. 3-ій в церкві св. Миколая у Вотервліті о. митрат В. Андрушків, о. декан Т. Гуманицький і о. П. Лісовський відправили соборну Панахиду за сл. п. Митрополита Андрея і поляглих героїв при великій участи мирян. Українські ветерани з прапорами мали почесну сторожу, пластова молодь прийшла зорганізовано в одностроях.

Заходом Об'єднання українських ветеранів під протекторатом Окружного комітету відділів УККА Олбанської округи почалася в 4-ій год. в залі українського клюбу у Вотервліті святочна академія. Відкрив її голова Об'єднання дивізійник Василь Боднар, закликаючи повстанням з місць і однохвилинною мовчанкою вшанувати поляглих героїв. Потім о. декан Т. Гуманицький пояснив значення пісні-молитви „Боже, вислухай благання". Окружний мішаний хор під керівництвом Ярослава Кушніра проспівав молитву „Отче наш", потім гимн УСС „Гей у лузі червона калина", що його вислухали всі стоячи, і в'язанку стрілецьких пісень в обробці М. Гайворонського. Листопадівець І. Дурбак прочитав святочну доповідь про Перший листопад 1918 року, про 45-ліття повстання УПА і про сл. п. Митрополита Андрея Шептицького, що увійшов у вічність 1-го листопада 1944 року. Упівець Дмитро Хорват прочитав поему С. Черкасенка „В день Першого листопада". Хор проспівав „Коли ви вмирали" М. Гайворонського. Інж. Я. Спяк прочитав доповідь англійською мовою про 1 листопада 1918 року і про 45-ліття УПА. Пластун Петрусь Філь деклямував поему Б. Федчука „Родовід УПА". Хор проспівав „Заквітчали дівчатонька", потім голова окружного комітету УККА Євген Наболотний подякував усім виконавцям програми та гостям. Українським національним гимном закінчено академію при виповненій залі. Сцена була прибрана написами „Перший листопад 1918. Львів", і „УПА — 1942-1987", що їх виготовив Микола Філь. Старші дописали, але дуже мало було молоді. Тому необхідно подбати, щоб у кожній нашій організації був референт молоді, що гуртував би молодь, вчив її співати українських пісень і заохочував би брати участь в наших патріотичних імпрезах.

Учасник

Стені Г. Гоєр...

(Закінчення зі стор. 2)

листопаді у Відні на Конференції в справах Безпеки і Співробітництва в Европі, Стені Гоєр прийняв запрошення від СКВУ і Литовських груп взяти участь у пресовій конференції, присвяченій 10-літтю Української і Литовської Гельсінкських груп. Він не лише прибув, але і переводив цією пресовою конференцією.

А вже він добре відомий усім з недавньої телевізійної програми „Кепітол-ту-Кепітол", що її стація Амерікен Броудкестінґ Компані передавала за обопільним домовленням у ЗСА і в Совєтському Союзі 14-го жовтня, ц. р., і всі могли її бачити і чути без перешкод.

Конґресменові Стені Г. Гоєрові належиться глибоке признання за його ідейну і віддану працю в обороні прав людини, респектування яких є основою миру і справедливости у світі.